

unregelmässige Contraction anzunehmen. — Vgl. अग्र^०, अग्रतः^०, अग्रे^०, अग्रसर, खाण्ड^०, जम्बु^०, पुनः^०, पुः^०, पूर्व^०, प्राय^०, बिन्दु^०, मणि^०, मत्सर, वधुसर, वेगसर, सर्व^०, स्व^०. Was bedeutet aber सर् in प्रणमितसर्मर्त्य MĀRK. P. 104, 39?

2. सर् m. 1) = 1. शर् 1) SUÇR. 2, 53, 8. — 2) = 1. शर् 2) TRIK. 2, 8, 52. — 3) = 2. शर् MED. r. 93.

सर्काक m. Gans (Teichkrähe) TRIK. 2, 5, 31.

सर्प्रिय m. ein best. Wasservogel HARIV. 12670. सर्प्रिय die neuere Ausg.

सर्क (von सर्) 1) adj. etwa hin und her gehend P. 3, 1, 149. VOP. 26, 41. — 2) m. n. gape अर्धर्चादि zu P. 2, 4, 31. TRIK. 3, 5, 14. SIDDH. K. 249, a, 1. a) m. n. Napf, Becher (insbes. für gebrannte Getränke) AK. 2, 10, 43. H. 906. an. 3, 106. MED. k. 167. HĀR. 170. HALĀJ. 2, 172. VIÇVA bei MALLIN. zu ÇIÇ. 10, 12. VAIĀ. bei MALLIN. zu ÇIÇ. 15, 114. R. 5, 14, 48. SUÇR. 2, 35, 16. — b) gebranntes Getränk, Arack, Branntwein TRIK. 3, 3, 47. H. an. MED. k. 167. VIÇVA und VAIĀ. a. a. O. neutr. KATBĀS. 34, 199. 202. — c) der Genuss von Arack u. s. w. H. an. MED. VIÇVA und VAIĀ. a. a. O. सर्कं चक्रुः ÇIÇ. 15, 114. — d) Karawane (अच्छिन्ना-घमपङ्क्ति) MED. — e) n. Perle, Juwel (मणि) VAIĀ. a. a. O. kann auf einem Missverständnis von गत्सर्क beruhen. — f) n. See, Teich (सरोवर) ÇABDAR. im ÇKDR. — g) n. = गमन UĀĀVAL. zu UĀĀDIS. 3, 35 (kann nicht richtig sein, da गमन nicht संज्ञा ist); st. dessen गमन SIDDH. K. — h) n. N. pr. eines Tirtha MBH. 3, 6045. 10518 (nach NĪLAK. = सुरायकृपात्र). — 3) f. सर्का = क्लिडुपत्नी ÇABDAR. im ÇKDR. — Vgl. त्रि^० und सारक्य.

सर्क्त (2. स + रक्त) adj. blutend SUÇR. 2, 30, 4.

सर्क्तगौर adj. hellroth VARĀH. LAÇHUG. 2, 15 in Ind. St. 2, 286. richtiger wohl स र^० zu trennen; vgl. रक्तश्याम.

सर्घ f. Biene: एत एव सर्घो मधुकृतो यद्विजः ÇAT. BR. 3, 4, 3, 14. — Vgl. सर्घ्

सर्घा f. 1) dass. AK. 2, 5, 26. 3, 4, 25, 179. H. 1213. HALĀJ. 2, 101. TBR. 3, 10, 40, 1. PAÑĀV. BR. 21, 4, 4. RAÇH. 4, 63. — 2) Pongamia glabra Vent. HĀR. 101. — 3) N. pr. der Gattin Bindumant's und Mutter Madhu's BHĀC. P. 5, 15, 13. — Vgl. सारघ.

1. सर्ङ्ग (2. स + रङ्ग) 1) adj. nasal gefärbt ÇIKSĀ in Ind. St. 4, 363. — 2) ein best. Metrum: 4 Mal ————— COLBR. Misc. Ess. 2, 160 (VII, 27). — 3) neben नीरङ्ग Z. d. d. m. G. 14, 569, 16.

2. सर्ङ्ग m. = सारङ्ग (in der Bed. चतुष्पद् und पत्तिन्) UĀĀDIR. im SAĀKSHIPTAS. nach ÇKDR.

सर्ङ्गक ein best. Metrum: 4 Mal fünfzehn Längen COLBR. Misc. Ess. 2, 161 (X, 6).

सर्ज 1) adj. (2. स + रज = रजस्) staubig, schmutzig: वासस् BHĀC. P. 3, 23, 24. — 2) m. pl. N. pr. eines Volkes MĀRK. P. 37, 53. — 3) n. = 2. शर्ज Butter HĀR. 60.

सर्जत् (ohne Avagraha): मक्लिन्नत् न सर्जत्तमधनः RV. 10, 115, 3. सर्जस् (2. स + र^०) adj. 1) mit Blütenstaub versehen: पङ्कज P. 5, 4, 77, Schol. — 2) f. die Menses habend TRIK. 2, 6, 6. H. 336.

सर्जस (von 2. स + रजस्) 1) adj. stäubend, staubig PAÑĀV. BR. 18, 7, 11. LĪTJ. 10, 19, 15. — 2) ऽसम् adv. P. 5, 4, 77. VOP. 6, 64. samit dem

Staub 80 v. a. bis auf die Neige, — den letzten Rest P., Schol.

सर्द्द UĀĀDIS. 1, 133. 1) f. Biene: मधु प्रियं भर्था पत्सर्दयः RV. 4, 112, 21. सर्द्द वा अश्वस्य सक्थ्यावृक्त TS. 5, 3, 42, 12. ÇAT. BR. 13, 3, 4, 4 (Eidechse nach SĀJ.). Vgl. सर्घ्, welches für सर्द्द als Thema sprechen würde. — 2) (wohl m.) Wind und Wolke UĀĀVAL.

सर्द्द m. 1) Eidechse, Chamäleon AK. 2, 5, 12. H. 1299. HALĀJ. 2, 79. M. 12, 57. VARĀH. BRH. S. 53, 123. 86, 41. — 2) Wind UĀĀVAL. zu UĀĀDIS. 4, 103.

सर्टक m. N. pr. eines Bharataka Verz. d. Oxf. H. 153, a, 26.

सर्दु m. = सर्द 1) UĀĀDIK. im ÇKDR.

1. सर्पा (von सर्) 1) adj. laufend P. 3, 2, 150. GOP. BR. 2, 7. in Etymologien NIR. 9, 3. 20. 11, 42. — 2) m. a) ein best. Baum COLBR. Alg. 345. vielleicht fehlerhaft für सर्ल. — b) N. pr. eines Fürsten TĪRAN. 168 (vgl. शरपा). — 3) f. घा = प्रसारणी Paederia foetida Linn. AK. 2, 4, 5, 18. auch सर्पा BHAR. zu AK. nach ÇKDR. शरपा ÇABDAR. im ÇKDR. dieses auch = जयन्ती ÇABDAR. ebend. सर्पा = सर्ला eine Convolvulus-Art ÇABDAM. im ÇKDR. — 4) n. a) das Laufen, rasche Bewegung: ऽज्ञा-चिन् ĀÇV. GRHJ. 3, 8, 15. ÇR. 12, 8, 4. KĀTJ. ÇR. 18, 6, 25. घ्रातिः Wettlauf KHĀND. UP. 1, 3, 5. MBH. 1, 8368. 6, 3319. 7, 4444. NIR. 3, 28. 6, 12. 12, 9. भोतो ऽम्बुसर्पा स्वतः AK. 1, 2, 2, 11. H. 1086. das sich-von-der-Stelle-Bewegen: अद्रिगेहानाम् VARĀH. BRH. S. 46, 89. — b) Eisenrost H. 1038. — Vgl. सु^०.

2. सर्पा PAÑĀT. 173, 17 fehlerhaft für शरपा (so ed. Bomb.).

सर्पादेव m. N. pr. eines Grammatikers COLBR. Alg. 2, 49.

सर्पा (von सर्) UĀĀDIS. 2, 103. f. 1) Weg, Pfad (auch in übertr. Bed.) AK. 2, 1, 16. H. 983. an. 3, 229. MED. n. 83. HALĀJ. 2, 105. सर्ला RĀĀ-TAR. 3, 399. सज्जनाचरिता DAÇAK. 169, 13. ĀNANDAL. 18. Verz. d. Oxf. H. 170, 5 v. u. Comm. zu ĀAIM. 1, 17. संसार^० Spr. (II) 127. सूत्र^० Comm. zu TS. PRĀT. 1, 18. auch सर्पा ĀNANDAL. 37. Verz. d. Oxf. H. 145, a, 7. — 2) Reihe H. an. MED. — Vgl. रामपूजाशरपा (lies ऽसर्पा).

सर्पा s. u. सर्पा 3) und सर्पा 1).

सैराड UĀĀDIS. 1, 128. m. Vogel UĀĀVAL. — Vgl. शराड.

सैरय् (von सर्पा), ऽपर्यति eien: कुतिभिः सर्पयन् RV. 3, 1, 19. 31, 18. धिया यदि धियपयत्तः सर्पयान् 4, 21, 6.

सैरय्यु (von सर्पय्) UĀĀDIS. 3, 81. 1) adj. eilig, behend: die Marut सर्पयुभिः फलिगं वलं रवेण दरयः RV. 1, 62, 4. सर्पयुभिर्यो अर्षी सिसरिष 3, 32, 5. 10, 61, 23. ङ. — 2) m. Wind, Wolke, Wasser ÇABDAR. im ÇKDR. Frühling, Feuer UĀĀDIK. im ÇKDR. शरायु Wind, Wolke VIÇVA im ÇKDR. = भरपयु ÇABDAM. ebend. सरिपयु Wind, Wolke MED. j. 111. — 3) f. उ N. pr. einer Tochter des Tvashṭar, welche dem Vivasvant die Zwillinge Jama und Jami und in Gestalt einer Stute die beiden AÇvin gebiert. Unter den Göttern des himmlischen Gebiets aufgeführt NAIGR. 5, 6. NIR. 12, 9. RV. 10, 7, 2. Vgl. सुरेणु.

सैरत् m. = सूत्र ÇABDAM. im ÇKDR.

सैरत्ति m. f. eine kurze Elle (vom Ellbogen bis zum Ende der geballten Hand) AK. 2, 6, 2, 37. — Vgl. रत्ति und अरत्ति.

सैरत् n. nom. abstr. zu 1. सर् 1) b) SUÇR. 1, 187, 21. 2, 43, 21.

सैरथ (2. स + रथ) adj. (f. घा) samit Wagen ÇAT. BR. 5, 4, 2, 23. KA-